GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Joi'a si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $^1/_2$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu $2^1/_2$ galbini mon. sunatória.

Anulu XXXIX.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 68 — **Brasiovu 14|2 Septembre** — **1876.**

Priimirea imperatului in Sibiiu.

Sibiiu 11 Septembre a. c. 1876.

Eri si astadi au fostu dile de serbatóre pentru noi. Maiestatea S'a preainaltulu nostru monarchu a sositu eri dimineatia la $6^1/_2$ óre sub sunetulu clopoteloru cetatii la gar'a Sibiiului, unde a fostu salutatu cu onorurile militare de catra compani'a de onóre a regimentului Mecklenburg-Strelitz, music'a militara intonandu imnulu imperatescu. Maiestatea S'a imbracatu in uniform'a unui generalu austriacu a saritu indata din cupeu si a pasitu pe perronu ordonandu pusc'a la umeru. Dupace a parasitu si suit'a imperatésca vagónele a fostu salutata Maiestatea S'a de catra comitele supremu alu Sibiiului, imbracatu in vestminte de gala unguresci cu o vorbire ungurésca, la care a binevoitu a ceti Mai. S'a unu respunsu totu in limb'a maghiara. Mai. S'a a disu: „Me bucuru ca am potutu visitá earasi Sibiiulu dupa unu timpu mai indelungatu.“ Indata dupa acést'a a fostu salutata Maiestatea S'a de catra Escelentiele Sale episcopulu rom. cat. Fogarassy, metropolitulu Vancea si metropolitulu Mironu Romanu, de catra episcopulu Aradului Metianu si din partea superintendentului evangelicu din Ardealu Dr. Teutsch. Cestu din urma s'a adresatu catra Maiestatea S'a in limb'a germana ear' ceilalti in limb'a maghiara. Maiestatea S'a a binevoitu a adresá preagratióse cuvinte salutatóre fiescecaruia din numitii capi bisericesci. Intre altii a onoratu Maiestatea S'a si pe primariulu Sibiiului cu-o mica avorbire. Indata dupa acést'a a facutu Maiestatea S'a revist'a companiei de onóre, care a presentatu armele, cu care ocasiune s'au presintatu imperatului Esc. S'a comandantele br. Ringelsheim, brigadierulu col. Kreisch si siefulu statului majoru col. Demel.

Maiestatea S'a a plecatu apoi in trasura cu adjutantulu br. Mondel la steng'a, sub aclamatiunile entusiastice ale numerósei populatiuni, insocitu de unu banderiu prin stradele decorate festivu si prin cele trei arcuri de triumfu impodobite cu guirlande de flori si cu stendarte imperatesci negregalbine, apoi cu tricolorulu romanescu si ungurescu si cu bicolorulu sasescu. Pre amendóue partile stradeloru erau asiediate deputatiunile numeróse de tierani romani si sasi cu standartele loru, tenerimea scolara, societatile industriare s. a. In apropierea casei comandantelui unde a descalecatu Maiestatea S'a, formau spalieru membrii comunitatii si a magistratului, corpulu professoralu, preotii tuturoru confessiuniloru, gremiulu advocatiloru, autoritatile civile s. a.

Primirea a fostu insufletitóre. La órele 11 incepura felicitarile din partea diferiteloru corporatiuni bisericesci si lumesci. Antaiu a fostu priimitu clerulu romano-catholicu apoi celu greco-catholicu si greco-orientalu sub conducerea metropolitiloru romani, in fine preotimea protestanta. Dupa aceste au urmatu priimirea deputatiuniloru diferiteloru comitate si cetati, intre cari a comitatului Sibiiu, a cetatii si comitatului Brasiovu, a cetatii Clusiu s. a. Dupa aceste urmara audiintiele private, cari inca au fostu numeróse.

Dupa ameadiu visità Maiestatea S'a casarmele militari, institutulu de crescere franciscanu, asistà apoi la producerile datatoriloru la semnu si la ale pompieriloru. Sér'a fú illuminatiune grandiósa. Maiestatea S'a datu ocolu prin cetatea festivu illuminata insocitu fiindu in trasura de Esc. S'a ministrulu br. Wenkheim.

Astadi la 8 óre dim. se tienù revist'a armatei pe piati'a cea mare de esercitiu.

Din partea Romaniei libere sosì eri sér'a la 7 óre cu trenu separatu d. primu ministru I. Bratianu, ministru de justitia Statescu, secretariulu principiariu Coulin si colonelulu Baruzi.

Deputatiunea princiara din Romani'a va fi priimita in audiintia de séra la $5^1/_2$ óre.

La órele 8 sér'a va fi arangiatu in onórea prea inaltului óspe unu conductu grandiosu de tortie.

Mane (in 12 l. c.) va asistá Maiestatea S'a la manevrele militare dela Christianu.

Priimimu din Sibiiu urmatoriulu telegramu:

La bineventarea corporatiuniloru bisericesci romane Maiestatea S'a a binevoitu a respunde: „Contezu cu deosebire in impregiurarile critice de astadi la fii acestoru biserici.“

Deputatiunea Romaniei a fostu priimita distinctu. Miercuri se reintórna.

Primariulu localu Gibel si oratorulu Gött din Brasiovu priimira decoratiuni.

Sibiiulu a escellatu fórte cu festivitatile.

Atragemu atentiunea cititoriloru nostri asupra corespundintieloru de mai giosu din Transilvani'a, la cari vomu reveni mai pe largu in numerulu venitoriu, in care vomu reproduce si unu reportu detaiatu despre decursulu lupteloru in comitatulu Uniadórei.

Naseudu 5 Septembre 1876.

Reintorsu dela siedinti'a universitaria a nou infientiatului comitatu Bistritia-Naseudu tienuta in 4 c., venu a Ve comunicá unu scurtu reportu despre decursulu acestei adunari.

Dér' inainte de a face acést'a voiu a amintí pre scurtu despre cele intemplate in Naseudu.

In 2 c. a tienutu comitetulu fonduriloru una siedintia plenaria in care s'a alesu unu invetiatoriu pentru scól'a normale din locu in persón'a d. Ionu Jarda. Amu fostu asceptatu cu sete de a se pertractá séu celu pucinu a vedé inceputulu pertractarei proiectului de statutu, dupa cum s'a fostu conclusu in siedenti'a com. din 14 Augustu, inse nece amintire nu s'a facutu; din ce causa nu sciu. Nu sciu pana candu se va amaná acésta affacere de atata importantia pentru administrarea acestoru fonduri; nu sciu candu se va satisface dorintiei populatiunei fundatórie de a vedé odata regulata administratiunea fonduriloru cari ascépta destulu de vreo 10 ani, si care populatiune a si inceputu a crede, ca comitetulu amana staverirea unui normativu, séu statutu cu intentiune. Speru si asteptu cá anulu 1877 se nu ne mai afle fara statutu.

Cu acésta ocasiune s'au convocatu si representantii comuneloru din fostulu districtu alu Naseudului pentru de a aduce ultimele omagie Ill. Sale d. capitanu supremu Al. Bohatielu. Observu ca de multu nu a vediutu Naseudulu in sinulu seu unu numeru asiá frumosu de inteligentia si de poporu. La 12 óre s'a adunatu tóta inteligenti'a si cu representantii comuneloru, la vreo 300 persóne, la institutulu gimnasiale de unde au mersu in corpore la d. capitanu Bohatielu. Aci d. vicariu Gr. Moisilu, prin una vorbire bine alésa si bine simtita, ii multiumesce in numele poporatiunei de conducerea s'a si de ajutoriulu seu datu in tóte directiunile si la tóte ocasiunile in tempu de 15 ani catu a statu in capulu acestui districtu. D. Al. Bohatielu cu ochii scaldati in lacrime multiumesce inteligentiei si poporatiunei acestui districtu pentru manifestarea unoru simpathii atatu de caldurósa; apoi dupa ce a facutu o scurta revista preste cei 15 ani decandu a venitu la conducerea acestui districtu cu firm'a vointia si intentiune de a face multu pentru acestu districtu, ceea ce inse nu i-a successu asiá dupa cum a voitu, ca-ci poterile i-au fostu mai mici decatu vointi'a, — róga si recomenda inteligentiei si poporului din acestu districtu nu cá capitanu supremu, ca-ci atare numai este, ci in calitate de cetatianu si frate: a) unire si armonia la tóte affacerile publice; b) a desbate si aplaná ori-ce neintielegeri si ori-ce affaceri acasa si a nu merge la straini; c) a nu face multa politica resp. a restringe politic'a la interessele si agendele ce privescu prosperitatea si inaintarea acestui poporu; in fine promite, ca desi sórtea a voitu se ne despartimu dupa una viétia dulce de 15 ani, acésta despartire va fi numai corporalmente, anem'a si spiritulu seu va fi pururea la acestu tienutu.

Sér'a s'a intrunitu inteligenti'a la unu banchetu arangiatu in onórea cetatianului A. Bohatielu la care au participatu preste 80 persóne. Toastele nu au lipsitu. Sirulu acestor'a l'a deschisu d. vicecapit. Florianu de Porciusu pentru Maiestatea S'a si cas'a domnitória. Dintre toastanti amintescu pre d. Ioachimu Muresianu, Greg. Moisilu, Dr. P. Tanco, Dr. Moisilu si Dr. Popu pentru d. Bohatielu. D. profes. de musica A. Kunna ni-a delectatu in decursulu banchetului cu cateva piese esecutate de orchestrulu si chorulu studentiloru. Petrecerea a fostu fórte anemata si a duratu pana catra 2 óre demanéti'a.

Venu acum'a la adunarea constituanta a nou infientiatului comitatu Bistritia-Naseudu tienuta in 4 l. c. in sal'a ospelului orasianescu din Bistritia. La 10 óre a. m. sal'a erá plina. De partea drépta siedea romanii din districtulu Naseudu, de a steng'a sasii din distr. Bistritiei; representantii celoru 30 de comune anessate dela comitatele invecinate erau distribuiti in ambele castre.

Indata dupa 10 óre intrà Illustr. S'a d. comite Hössler si dupa cetirea decretului de denumire si dupa depunerea juramentului prescrisu si ocupa scaunulu presidiale si prin una vorbire mai lunga prin care róga pre membrii comitetului a'lu sprigini in conducerea acestui comitatu, promitiendu de alta parte a fi dreptu facia de toti locuitorii acestui comitatu fara distinctiune de nationalitate si confessiune, deschide siedinti'a constituanta a acestui comitatu.

Vorbirei de deschidere s'a respunsu din partea sasiloru prin d. parochu din Bistritia Gotl. Budaker si din partea Naseudeniloru prin d. prof. Massimu Popu, accentuandu-se de ambii oratori, ca nece unii nece altii nu au doritu acést'a contopire a districteloru, ca mai bine le-a placutu a vietiuí de sine, inse déca legea ne impune, dedati a fi ascultatori de lege, locuitorii acestoru districte voru a se supune si de asta-data legei si a remané credintiosi tronului si dinastiei pentru totudeaun'a.

D. vicariu alu Naseudului propune a se duce protocolulu in tóte 3 limbele. D. presiedente respunde, ca ar' fi bene se se ascepte pana la facerea statutului séu a regulamentului si pana atunci promite a se esplicá tóte agendele adunarei in tóte limbele, care parere se si primí.

Mai antaiu se cetescu numele membriloru din ambele districte, apoi se alegu comissiunile pentru transpunerea archiveloru, a averei ambeloru districte limitarea comitatului si a cercuriloru etc. . . . .

Observu cu dorere, ca districtulu Naseudului

a fostu reu representatu. Din 130 membri abiá a fostu diumetate; nu asiá din partea sasiloru, din 80 si vreo 4 membri abiá au lipsitu 3—4. Pana candu d-loru atata indiferentismu? A fostu unu norocu, ca-ci nu a venitu nemica la votisare nominale, ca ci noi si in prim'a siedentia remaneamu in minoritate. — Ei bine domniloru membrii! Déca veti continuá si pre venitoriu asiá, si veti aratá atata nepasare facia de siedentiele comitetului, inca si acuma candu ne aflamu in maioritate, atunci ve intrebu asupra cui ve veti plange, candu sasii ne voru dá numai ceea ce voru voí? cui veti multiumí postpunerea interesseloru nationale din acestu comitatu? Numai si numai d-vóstra! Déca nu ve temeti ca istori'a va face nota despre portarea si indiferentismulu d-vóstre, intrebati-ve celu pucinu conscienti'a d-vóstre de romanu. Cu deosebire pe cei ce sunteti alesi de poporu a-lu respectá si care insarcinare a-ti primit'o, trebuesce se ve mustre conscienti'a pentru-ca nu a-ti satisfacutu detorintiei cu care sunteti deobligati facia de poporulu ce v'a onoratu cu increderea. Séu déca interessele private nu ve permitu a face nece atata sacrificiu pentru bietulu poporu, atunci celu pucinu repasiti, nu primiti sarcine ce nu sunteti in stare ale suportá, ci mai bene faceti locu la altii, cari voru fi in stare a aperá mai cu energia interessele poporului.

Siedinti'a venitórie a comitatului noului comitatu se va tiené in 25 l. c. la 10 óre a. m., in care pre langa pertractarea propuneriloru ce le voru face comissiunile esmise, va vení si alegerea comissiunei de administratiune, care precum ne informéza legea va fi anim'a comitatului. In acést'a comissiune vinu 10 membrii alesi. Se fimu deci cu multa precautiune si cu multu studiu la persónele ce voimu a alege. De alta parte se avemu grigia, ca ací va vení votisare nominale. Apellezu deci la toti membrii comitetului din fostulu distr. alu Naseudului, ii rogu in numele interesseloru nóstre nationale si locale a participá la acésta adunare; ii rogu si-i deoblegu pre parola de a lasá ori-ce lucru de o parte si a vení la Bistritia. Absenti'a membriloru póte in tempulu celu mai de aprópe se dé ansa de a fi condamnata de istoria.

Dupa amédia-di s'a arangiatu totu ací unu banchetu. Toastele au decursu in tóte 3 limbile pentru comite, unirea, armoni'a si fratietatea sincera intre romani si sasi. Despre adunarea din 25 la tempulu seu.

Corespondentele.

Odorheiulu secuiescu 6 Sept. a. c.

In 4 Septembre a. c. s'a tienutu si aci adunarea constitutiva a noului comitatu.

Nu voiu se facu descrierea celoru decurse, pentru ca acele pórta mai multu unu interesu localu, puru si simplu secuiescu, care pe noi pucinu ne impórta. Singura impregiurarea, ca s'au alaturatu si unele comune sasesci si romanesci la noulu comitatu alu Odorheiului, me face a ve rapi atentiunea pentr'unu momentu dela alte agende cu multu mai ponderóse, pentru ca am vediutu ca s'au presentatu si unii sasi precum si preotulu romanu din Drausu, cari inca au luatu parte la adunare, inse cestu din urma mai multu numai ca spectatoriu.

Preotulu sasescu din Erked, mi se pare cu numele Dr. Teutsch, s'a incercatu a'si esprime in limb'a germana parerea de reu, pentru ca vreo doue comune sasesci s'au ruptu de catra scaunulu Cohalmului si s'au incorporatu la acestu comitatu, unde nu au cu cine se se intieleaga, deórece sasii nu sciu ungeresce, ear' secuii nu precepu candu vorbescu si scriu ei germanesce. Apoi se planse pentru ca elementulu sasu s'a datu préda maghiarisarii secuiesci. Acést'a vorbire a dlui Teutsch a fostu spriginita intr'unu limbagiu fórte reu ungurescu de catra notariulu sasu din totu acelasiu locu. Desi ei erau numai doi afara de judele comunalu se luptara c'unu curagiu demnu de-o causa atatu de momentósa.

Inse secuii imbuibati, caror'a guvernulu de astadi le concede tóte usiurintiele, ertandulu prin lege a fierbe vinarsu cu caldarea fara nici o tacsa, intretienendule scóla reala si preparandii de statu acolo, unde ei au unu gimnasiu catolicu, unu colegiu reformatu si altulu unitariu, unde cea mai mare departare de centrulu comitatului este abia de 6 miluri, unde totu in acea apropiere 'si mai redica capulu alte 2—3 comitate: Muresiu-Osiorheiulu, Ciuculu si Háromszék-ulu, unde au perceptoratele in apropiere, cá se nu-i silésca a alergá perdiendusi timpulu si lucrulu, acesti secui dicu, se scolara cá tigrii asupr'a celoru doi sasi si cu-o turbare nespusa le plesnira in facia, ca guvernulu ungurescu tocmai pentru aceea ia incorporatu aci, cá se invetie ungurescе, pentru ca eata disera ei, cati romani au fostu si suntu inca si astadi in comitatulu acest'a, toti suntu unguri si nu le plesnesce prin minte a mai visá de Dacoromania; cultur'a ungureasca ia adusu acolo incatu astadi nici ca mai voiescu a vorbi altcum decatu ungurescе; ba acei'a s'au lepadatu cea mai mare parte si de numele loru, cari nu se potrivesce pe limb'a lui Attilla, ca asia voru procede dér' si cu celelalte comune acum din nou incorporate.

Mai trebuiene un'a offensa mai mare dupace ne au desnatiunalisatu o mare parte de romani si le-au rapitu limb'a prin apucaturile cele draconice, cari le amu descrisu in Nr. 11 si 12 alu Gazetei din anulu curentu, mai trebuiene amenintiare mai periculósa cá ceea ce ne asteapta pentru comunele romane de nou jertfite?! ! —

Bucuresci, 8 Septembre n. Reu a facutu d. Catargíu ca nu s'a retrasu dela ministeriu de buna voi'a sa celu pucinu cu unu anu inainte de acésta, si era fórte bine, déca 1-a Ianuariu 1876 nu mai aflá pe dn. Florescu in nici-unu ministeriu, ca dsa póte fi bunu de ori-ce alta vocatiune in statu, déra de ministru nu a fostu bunu nici-odata; ii lipsesce simburele pentru asemenea vocatiune.

Reu a nemerit'o si Camer'a actuala, ca a luatu la góna pe ministrii din partit'a oppusa, in modu solidariu, adeca nefacundu nici-o distinctiune intre densii, dupa faptele loru. Lumea este de ex. fórte interessata cá se védia, din ce temeiuri ar' potea fi condamnatu la vreo pedépsa unu barbatu cumu este d. Dr. Nicolae Cretiulescu, nu pentru-ca d-sa este descendentele uneia din familiile cele mai vechi si mai de frunte ale tierei, ci pentru-ca in persón'a acestui barbatu de statu chiaru adversarii sei cunoscu si trebue se cunósca pe unulu din cei mai buni patrioti, probu, dreptu, totu-deauna midiulocitoriu, sinceru si luminatu intre asia numit'a partita boierésca si intre burgesía, séu déca mai vreti, democratia, éra pre catu timpu fusese ministru de culte sub domni'a de mai inainte, celu mai zelosu promotoriu alu instructiunei publice. Séu ca dóra, sub dn. Cretiulescu cá ministru alu lucrariloru publice, unii functionari ori ingenieri straini voru fi abusatu de bunatatea animei sale? Amu vrea se cunóscemu pe cei mai onesti dintre toti ministrii staturiloru europene, caroru nu li se intempla neplaceri de acestea.

Déra si mai reu face dn. ministru de acumu alu justitiei, déca sufere cá se fia rapitu de passiunile unoru functionari, cari calca domiciliulu mai multora dintre fostii partisani ai ministeriului trecutu. „Romanulu" se pare ca ar' voí se justifice acea procedura violenta cu brutalitati comisse sub d. Catargíu. Se se constate acelea brutalitati si nelegiuiri, acea arrogantia nesuferita a mai multoru prefecti si subprefecti ai dlui Catargíu, déra se ne ferimu a introduce in viéti'a nóstra publica jus talionis, ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, din testamentulu vechiu alu jidoviloru; ca-ci acea politica vechia jidovésca considerata din tóte punctele de vedere este fatala, ea ar' duce cu timpu dreptu in robi'a Babilonului. Resbunarile de partite au fostu in totu trecutulu Romaniei caus'a principale a ruinei la care ajunsese. Se nu'mi dica nimeni, ca atunci era boierii cari se sfasiiá in partite si chiamá poteri straine in ajutoriu. Tocma pentru acésta, cu atatu ar' fi mai dorerosu astadi, déca d e m o c r a t i'a ar' aluneca pe calea nefericita a vechiloru boieri. Dupa noi, vocatiunea patriotica si cea mai nobila a democratiei este conciliare si niciodata resbunarea. Déra abusurile, delictele, crimele, dilapidarea de bani publici trebue se fia pedepsite. Fórte bine; déra dupa care legi si procedura? Cumu se póte acésta, cá partit'a democratica se nu fi fostu in stare a culege probe juridice de ajunsu in cei cinci ani ai ministeriului Catargíu, si se fia silita, cá abia acumu, ajunsa la potere, se calce casele fostiloru functionari spre a pune man'a pe ele? Óre inse dupa alarmulu ce se facuse in camera, dupa publicarea actului de acusatiune ridicatu in contra ministriloru, se mai potea cugeta functionari atatu de prosti, cá se nu ascundia séu se ardia ori-ce acte secrete ar' fi mai avutu in scriniele loru? Prin urmare éta ca tóta procedur'a dlui Statescu se presenta in ochii lumei cá un'a din acele vexatiuni, de care se intempla asia desu in Ungari'a contra serbiloru, in Transilvani'a contra romaniloru, éra poporatiunei i se infiltra veninulu spionagiului.

Inse chiaru acusatiunile ridicate contra fostiloru ministri ce suntu ele in comparatiune cu faptele celoru mai multi ministri unguresci in cei nóue ani din urma? Din tóte cate s'au vediutu ridicate in camera, cele care cumpanescu mai greu, atingu pe dd. Catargíu, Mavrogheni, Florescu si Lahovari; si chiaru acestea in comparatiune cu abusurile unguresci, turcesci si multe austriace, apparu cá nisce imitatiuni copilaresci *). Pedepsiti neaperatu pe acei ministri, déca aveti legi applicabili la responsabilitatea ministeriala; vedemu inse mai multe inculpari ridicate asupra loru, care cadu immediatu in sarcin'a maioritatiloru din camera si senatu; prin urmare dreptatea si logic'a inexorabila cere, cá membrii aceloru maioritati inca se fia dati nesmintitu in judecata, si inca póte cu mai mare dreptu decatu ministrii. Ce feliu de legislatori, ce patrioti, ce romani suntu aceia, cari in cinci ani de dile nu cercetédia budgetele, ci le votédia cá din gluma, si nu vedu viramentele dlui Florescu? La Vacaresci cu ei. Numai atunci va sta partit'a lui Marius cu a lui Sulla, a lui Cesaru cu a lui Pompeiu facia in facia, si consecentiele? Lasamu se le judece lectorii, déca in faci'a mariloru evenimente actuali e bine cá lupt'a partiteloru nóstre se fia inpinsa la estreme.

Intrebarea dv. facuta in nr. 66 despre destituirea mai multoru ardeleni si banatiani este la loculu seu. Pre catu cunóscemu noi acésta causa delicata, ve potemu respunde numai atata, ca au fostu departati numai unii professori, cari se tienea de scól'a dlui Titu Maiorescu dela Iassi, cá unii cari ar' stá, Ddieu mai scie in ce prepusu; éra ceilalti mai multi cari se afla in functiuni diverse, cati inca nu s'au naturalisatu (dreptulu de indigenatu), suntu provocati in modu peremptoriu, cá se -si documentedie indigenatulu neaparatu pana in 1 Ianuariu 1877, ca-ci in casulu contrariu nu voru mai fi suferiti in functiunile publice ale statului. Unora li se pare, ca acesta ar' fi totu ventulu care bate de colo dela Dunarea de susu, carele nu mai póte suferí migratiunea in aceste parti **). Nóue inse ni se pare, ca acésta este numai una mesura patriotica de precautiune, pe care ministeriulu nostru a vediutu ca trebuie se o iè in sensulu legiloru patriei relative la naturalisatiune si cu luare in consideratiune seriósa a situatiunei politice presente, in care invasiunea cea mai violenta austro-ungurésca este totu asia de probabila cá si cea russésca. In ambele casuri, ve lasu se judecati dv., care ar' fi positiunea aceloru individi, cari cá suditi straini s'ar' afla in servitiulu statului romanescu. Chiaru interessulu loru personale cere cá se ésa din acea stare fórte curiósa de a m f i b i e. Numai apoi credemu, ca totu interessulu statului cere, cá a c e i functionari greci si bulgari, nascuti in Turci'a si Greci'a, cari nici-odata nu s'au naturalisatu conformu legiloru acestei tieri, in numeru preste cinci sute, se fia strinsi in pinteni cá si asia-

---

*) Nimicu pe lume mai naivu, decatu telegramele unoru prefecti de ai dlui Catargíu, cari cerea cate una miie (1000) lei noi cá ajutoriu spre a poté scóte din urna pe cate unu candidatu alu gubernului, pre candu prefectii din Ungari'a si Transilvani'a avea pusi la dispositiune fia-care cate 10—50 mii florini.

**) A se vedé decretulu despre migratiune alu ministrului C. Tisza 22 Iuliu 1875 nr. presid. 674.

numitii ungureni, se-si documentedie naturalisatiunea loru in acelasiu terminu, éra in casulu contrariu se fia departati la 1 Ian. din posturile loru. Ni se va dice, ca grecii si bulgarii n'au cui se tradedie secretele statului romanescu. Óre nu? Noi amu sci se implemu o lunga lista de asemenea casuri, fia si numai din ultimulu periodu de 40 de ani, adeca dela Alex. Dim. Ghica si Michailu Sturdza pana la Carolu I *). De cine s'au folositu Russi'a in tóte campaniele sale si ce denuntianti mai fideli au avutu turcii cá dintre bulgari? In tóte ministeriele vei afla greci si bulgari, inca si unii russi, de a caroru naturalisatiune m a r e, cumu se cere dela romanii de preste Carpati, nu scie nimeni nimicu. Differenti'a este numai, ca grecii si bulgarii suntu aparati prin connexiunile familiarie in care au intratu, candu din contra, romanii transcarpatini nu se bucura de acestu mare avantagiu, de carele ei séu nu vréu, séu nu se sciu folosí cá grecii, cá bulgarii, arnautii etc. Cu aceste reflexiuni noi nu vremu se combatemu pe grecii si pe bulgarii immigrati in Romani'a, pretindemu numai mesura drépta pentru toti. Celu ce vrea a serví Romaniei, se scia numai de u n u juramentu si nu de dóue, se jure credintia neclatita numai patriei sale adoptive; éra déca nu vrea, se ésa din functiune. —

La intrebarea particularia ve respundu, ca societatea Transilvani'a inca nu si-a tienutu adunarea generale, prin urmare nici bursele nu s'au impartitu; déra concurentii suntu multi.

In Societatea academica examinarea sintaxei inca nu s'a terminatu; merge incetu de totu, §-fu de §-fu. —

Sciri telegrafice. B e l g r a d u 7 Septembre. — Ristici a adressatu astadi consuliloru a dóu'a nota, semnalandu-le nóue crudimi comise de turci in tienutulu Zaiciaru; acestu tienutu a fostu cu totulu jafuitu, sate intregi au fostu arse chiaru sub ochii autoritatiloru turcesci. In tienutulu Alexinatz, au fostu arse 48 sate.

Conventiunea dela Genev'a nu e de locu respectata; turcii, indata ce diarescu Crucea rosia, tragu asupra ambulantieloru. Domineca au omoritu pe secretariulu comitetului Crucii rosie, in esercitiulu functiunii sale, dupa ce 'i taiasera braciele.

Incendiele aprinse de ordinaru in urm'a luptei n'au fostu justificate prin nici o necessitate strategica.

Procederea turciloru denota o sistema preconceputa d'a urmari ruiná si esterminá; nu mai e unu resbelu de popóre civilisate.

C e t t i n j e 8 Sept. — Batali'a de alaltaeri a avutu unu finitu fórte stralucitu pentru muntenegrini. Dervisiu-pasi'a s'a fostu decisu dupa o manevrare de mai multe dile, a lua fortulu Piperi, a taia asia comunicatiunea intre Kucci si Muntenegru si a intrá apoi in Muntenegru. Elu plecà cu 20 bataliuni Nizami, cu vreo 3000 Basi-bozuci si cu toti Zeibekii cati au mai scapatu cu vieati'a la desastrulu din urma. Diumetate din ostire trecú preste riulu Zet'a, cealalta diumetate remase inderetu cá reserva. Comandantele muntenegrinu Bozo Petrovici plecà indata cu cele doue bataliuni, cari erau la dispositiunea s'a inaintea turciloru si se luptà infocatu trei óre pana sosira alte doue bataliuni din Kucci si Sienic'a. La Trjebae si Doljasn'a-Glavica, chiai'a dela Piperi, a fostu lupt'a cea mai inversiunata.

Catra 5 óre se rapedira muntenegrinii in asaltu contrá turciloru, ii respinsera p'acesti'a, sparsera sirurile loru si ii gonira catra riulu Morava. 2000 de turci au remasu morti, preste o mìia s'au inecatu in Morava, restulu a fugitu la Podgoritza. Si pierderile muntenegriniloru suntu mari, pentru ca turcii au fostu diresu asupr'a loru din siese parti foculu artileriei. Numerulu mortiloru loru se urca la 67, alu ranitiloru la 122. Turciloru li s'au luatu multe arme si trei stendarte.

D e l i g r a d 7 Sept. Situatiunea militara in valea Moravei este urmatórea: Cernajeffu 'si intaresce positiunile firme ce le ocupa; cu deosebire positiunea dela Djunis a intarit'o in cea mai mare iutiéla cu siantiuri pentru artileria si infanteria. Turcii, preste 40.000 la numeru prodomnescu terenulu dela muntele Jastrebatz incependu de-a lungulu tiermului stengu alu Moravei pana catra apusu unde mai in faci'a Deligradului se vérsa unu rinletiu in Morav'a, intregu tiermulu dreptu alu Moravei este inse liberu de turci. Alexinatzulu a fostu parasitu de catra populatiunea serba si positiunile sale le-a ocupatu si le apera majorulu Iovo Popovici cu 10.000 Infanteria si cu 10 baterii de tunuri.

Turcii suntu convinsi despre aceea, ca positiunea presenta a lui Cernajeffu este fórte tare. Ei operédia cu pucina precepere, incetu si fara succesu contra fortificatiunei dela Djunis. In 5 Sept. au incercatu a atacá loculu acest'a, au fostu inse siliti in urm'a unui focu de artileria concentricu a se retrage. In 6 Septembre reinoira turcii ataculu pe intrég'a linia, inse érasi fara successu. Serbii au avutu numai mici pierderi cam la 100 vulnerati, cari au intratu sub ingrigirea ambulantiei russe, care se afla stabilita in Djunis. Turcii cá atacatori trebuie se fi avutu mari pierderi. — Horvatovici a gonitu avant-gardele turcesci dela Topolnitza si se afla acuma intre Topolnitza si Gramad'a.

B u d a p e s t'a 10 Septembre. Diariulu „Pest. Lloyd" publica unu telegramu din Constantinopole ddto 8 Septembre a. c. in care se dice, ca consiliulu de ministrii alu inaltei Pórte ar' fi decisu a pune de conditiune la inchiaiarea pacii urmatórele puncte: D e p u n e r e a principelui Milanu, a l e g e r e a si i n v e s t i t u r'a u n u i n o u p r i n c i p e alu Serbiei, mai multe m o d i f i c a t i u n i ale prerogativeloru Serbiei, cei suntu garantate prin t r a c t a t u l u d e P a r i s u.

V i d i n 10 Septembre (Tel. off.). Turcii au inaintatu pe tiermulu stengu alu Moravei pana la Sveti Nicola lenga Stolaz.

C o n s t a n t i n o p o l e 9 Septembre. Inalt'a Pórta a promisu solemnelu, ca va concede cá b a s e r i c'a b u l g a r a se fia cu totulu separata de p a t r i a r c h a t u l u g r e c e s c u.

L o n d r'a 9 Sept. — Lordulu Stratford de Redcliff recomenda intr'o scrisóre actiunea unanima a celoru siese poteri garante pentru resolverea cestiunei orientului prin stabilirea de state autonóme dela marea Négra pana la marea Adriatica.

Z a r'a 10 Sept. — In urm'a invasiunii turciloru, refugiatii din Hertiegovin'a si multi muntenegrini din Grahovo trecu pe teritoriulu austriacu.

A t h e n'a 10 Sept. — Din Cret'a se anuntia ca Redif-pasi'a, guvernatorulu acestei insule, a arestatu fara nici unu motivu pe d. Mizotakis, deputatu in adunarea generala a Cretei, transportandulu pe unu vasu. Poporulu a cerutu liberarea lui. Iritatiunea e enorma, e temere ca se voru face fi alte arestari.

B e r l i n u 9 Sept. — Generalulu Manteuffel, intorcanduse dela Varsiovi'a, unde a fostu tramisu spre a conveni cu imp. Russiei, a fostu priimitu eri de imperatulu Germaniei Wilhelm la Merseburg si a trecutu astadi prin Berlinu ducanduse la Varzin, unde se afla principele Bismark.

V i e n'a 10 Sept. — Imperatés'a E l i s a b e t'a a sositu in 8 l. c. incognito in Athen'a, cá se visitedie anticuitatile de acolo. Luni se va reintórce earasi la Miramare.

SOCIETATEA ACADEMICA ROMANA.

S i e d i n t i'a dela 16 A u g u s t u 1876.

Presiedinte, A. Treb. L a u r i a n u.

Membrii presinti: O d o b e s c u, M a s s i m u, I o n e s c u, S i o n u, B a r i t i u, C a r a g i a n i.

D. presiedinte declara sesiunea anuale a societatii deschisa.

D. secretariu-generale da citire reportului declaratiunii.

Societatea nefiindu in numeru regulamentariu spre a poté tiené siedintia plenaria, se constituie in conferintia filologica.

Siedinti'a se radica la 6 óre post-meridiane.

Presiedinte, A. Treb. L a u r i a n u.

Secretariu ad-hoc, G. S i o n u.

S i e d i n t i'a d e l a 17 A u g u s t u 1876.

Presiedinte, A. Treb. L a u r i a n u.

Membrii presinti: G. B a r i t i u, I. G h i k a, G. S i o n u, Al. O d o b e s c u, I. C. M a s s i m u i I. C a r a g i a n i, Al. R o m a n u, V. B a b e s i u si N. I o n e s c u.

Se da citire processului verbale alu siedintiei precedinte si se adopta.

D. O d o b e s c u observa ca, dupa mórtea regretatului membru alu societatii, P. Poenaru, societatea remaindu compusa numai din 20 membrii, dupa statute maioritatea membriloru, spre a poté tiené siedintie plenare, este de 11 membri, dér' din numerulu membriloru activi s'ar' cadé se se scada si d. Papiu Ilarianu, pe catu timpu e de notorietate publica cunoscutu, ca e incapabile d'a participá la lucrarile societatii si atunci s'ar' poté tiené siedintia plenaria numai cu 10 membri.

Acésta observatiune provocandu mai multe pareri, s'a decisu a se reservá pentru o siedintia candu voru fi in numeru de 11 membrii.

D. L a u r i a n u face istoriculu successiunii reposatului generalu C. N. Herescu, dupa care se vede ca averea se administrézi de o curatela numita de primariulu capitalei si compusa din preotulu basericii St. Vineri; din d-s'a cá represintante alu societatii, sub presiedinti'a d-lui C. Manu, ca numitulu presiedinte a incassatu veniturile si pana acum n'a datu comptu de gestiunea s'a, dupa oricate staruintie s'au pusu din partea colegiloru sei. Dupa mai multe observatiuni si opiniuni, cari au datu locu la discusiune asupra acestei materii, se admite parerea dlui N. Ionescu, d'a se numi o comissiune, care se studieze cestiunea si se propuna societatii solutiunea cea mai nemerita. S'au alesu in acésta comissiune dnii: Ionu Ghika, A. Odobescu si V. Babesiu.

Siedinti'a se redicà la 6 óre post-meridiane.

Presiedinte, A. Treb. L a u r i a n u.

Secretariu ad-hoc, G. S i o n u.

S i e d i n t i'a d e l a 18 A u g u s t u, 1876.

Presiedinte, A. Treb. L a u r i a n u.

Membrii presinti: Babesiu, Odobescu, Caragiani, Massimu, Baritiu, Ghika, Romanu, Sionu.

Se da citire procesului-verbale alu siedintiei precedinte si se adopta.

D. Presiedinte comunica dóue epistole din partea d-loru membrii ai societatii N. Cretiulescu si Canonicu Timoteiu Cipariu, prin cari facu cunoscutu, ca nu potu veni la societate in sesiunea actuala, fiindu impedecati de diverse impregiurari.

Se mai comunica respunsulu institutului archeologicu germanu din Rom'a relativu la primirea publicatiuniloru ce i-s'au tramisu de societate.

D. Laurianu ofera pentru bibliotec'a societatii unu esemplaru de B i b l i a s a c r a A m h a r i c a vertitu A b u - R u m i H a b e s s i n u l u.

D. Al. Pencovici ofera trei opuri intitulate: C o d e x a r g e n t e u s sive sacrorum evangeliorum versionis goticae fragmenta; D e c e m c o d i c e s a r g e n t e i, redivina folia cum foliis contiguis et intermediis; C o d i c e s G o t i c i a m b r o s i a n i sive E p i s t o l a r u m P a u l i O s r a e Nehemiae versionis goticae fragmenta.

D. Caragiani ofera unu esemplaru din O d y s s e a si B a t r a h o m i o m a h i a lui Omeru, traduse de d-sea.

Societatea primesce aceste oferte, rostindu multiamirile séle domniloru donatori.

Se comunica respunsulu de multiamire alu dloru Max Müller, Leptius, Adolf Toller si Grant Duff, membrii onorari numiti de societate in anulu trecutu.

D. Presedinte supune compturile presintate de casiarulu societatii. Se decide a se recomenda comisiunii respective.

D. Ghika propune si societatea admite a se face intrebare formala directiunii casei de depuneri si consemnatiuni, ce mesuri a luatu pentru desdaunarea bonuriloru societatii academice, cari au disparutu din casa.

---

*) Dn. Mitileneu, directoru la minist. de externe, barbatu de altumintrea seriosu, este grecu din Athen'a, si ne-ar' placé se-i vedemu diplom'a de naturalisatiune.

Se propune a se alege comisiunile pentru diversele lucrari ale societatii. D. Odobescu e de opiniune ca comisiunea, ce se va numi pentru cercetarea reportului delegatiunii si a compturiloru, se fia mai numerósa, pentru ca se póta indica si lini'a de urmare a activitatii societatii pentru viitoriu.

Se admite ca acést'a comisiune se fia compusa din 5 membrii, si se alegu d-nii I. Ghika, Odobescu, Babesiu, Baritiu si Sturdza.

Se alege comisiunea pentru cercetarea situatiunii bibliotecei in persón'a d-loru Odobescu, Caragiani si Romanu.

Pentru esaminarea elaborateloru venite la concursu, se decide a se intruni toti membrii in comissiune filologica.

D. Presedintele propune si societatea primesce cá sectiunile se se intrunésca si se se constituie.

Siedinti'a se redica la 6 óre postmeridiane.

Presiedinte, A. Treb. Laurianu.
Secretariu ad-hoc. G. Sionu.

Siedinti'a dela 19 Augustu 1876.

Presiedinte, A. Treb. Laurianu.

Membrii presinti: Sionu, Romanu, Massimu, Caragiani, Odobescu, Baritiu, Ionescu, Babesiu, Ghic'a.

Se da citire processului-verbale alu siedintiei precedinte si se adópta.

Se comunica o epistola a dlui P. S. Aurelianu, prin care face cunoscutu ca, aflandu-se intr'o missiune de statu la Vien'a, nu póte lua parte la lucrarile Societatii academice in anulu acesta; totudeodata se primesce cate unu esemplariu din operele sale intitulate Bucovin'a si Tiér'a nóstra, oferite pentru bibliotec'a societatii.

Se da citire unei adresse a dlui P. S. Aurelianu, prin care comunica societatii observatiunile meteorologice facute de scól'a de agricultura pe cele d'antaiu 7 luni din anulu acesta. Se decide a se recomendá sectiunii de sciintie.

Societatea, constituindu-se in comissiune filologica, procede la citirea si esaminarea manuscriptului despre sintactic'a romana venitu la concursu, dupa ce mai antaiu se alege reportoru pentru acést'a d. Al. Romanu.

Siedinti'a se redica la 6 óre post-meridiane.

Presiedinte A. Treb. Laurianu.
Secretariu ad-hoc, Sionu.

Siedinti'a dela 20 Augustu 1876.

Presiedinte, A. Treb. Laurianu.

Membrii presinti: Sionu, Romanu, Babesiu, Caragiani, Baritiu, Odobescu, Massimu.

Se da citire processului-verbale alu siedintiei precedinte si se adopta.

Se comunica o adressa a dlui Dim. Aug. Laurianu, prin care supune societatii patruspredieće din Filipicele lui Cicerone, traduse de d-sa, cerundu avisulu societatii déca notitiele literare, ce le-a facutu pentru Filipic'a antai'a si a dóu'a, se admitu, spre ale continuá si in cele urmatóre.

Se recomanda sectiunii filologice spre a da avisulu ce se cere.

Societatea, constituita in sectiune filologica, se ocupa cu citirea manuscriptului sintacticei romane.

Siedinti'a se redica la 6 óre post-meridiane.

Presiedinte, A. Treb. Laurianu.
Secretariu ad-hoc, Sionu.

Siedinti'a dela 21 Augustu, 1876.

Presiedinte, A. Treb. Laurianu.

Membrii presinti: Caragiani, Baritiu, Sionu, Romanu, Odobescu, Massimu, Babesiu, Ión Ghica.

Se da citire procésului-verbale alu siedintiei precedinte si se adopta.

D. Odobescu ofera pentru bibliotec'a societatii unu esemplariu din statutele Academiei regale de sciintie din Berlinu, unu dictionariu etimologicu alu limbei francese de Brachet si o gramatica istorica a limbei francese de Branchet si Reiff, dictionariulu etimologicu alu limbei russesci in dóue tomuri.

Societatea le primesce cu mare multiamire.

Se continua citirea si esaminarea manuscriptului despre sintactic'a limbei romane.

Siedinti'a se redica la 6 óre post-meridiane.

Presiedinte, A. Treb. Laurianu.
Secretariu ad-hoc, Sionu.

Noutati diverse.

(Manevrele dela Feldsberg din Moravi'a), la cari a asistatu Maiestatea S'a inainte de a veni in Transilvani'a s'au finitu in 7 Sept. a. c. In diu'a acést'a au fostu tóte trupele concentrate sub arme. Maresialulu archiduce Albrecht a luatu comand'a preste intrég'a armata de 40,000 fetiori cu 6000 cai si 124 tunuri. Principele de coróna Rudolf a comandatu regimentulu seu de artileria Nr. 2. Maiestatea S'a a luatu cu suit'a dejunulu in castelulu dela Fünfkirchen apoi a facutu revista, in care timpu ploua tare. Populatiunea din giuru s'a fostu adunatu in numeru mare salutandu pe Maiestate cu calduróse si omagiale aclamatiuni. Dupa revista a esprimatu Maiestatea S'a generaliloru si brigadieriloru-coloneli multiumirile Sale. Celoru doi comandanti de corpu le datu Mai. S'a man'a. Imperatulu se intórse apoi la Feldsberg; Archiducele Albrecht a datu apoi cetire biletului de mana imperialu in care multiumesce Mai. S'a trupeloru pentru bun'a loru atitudine in totu timpulu manevreloru, multiumindu si din partei comandeloru si trupeloru; trupele s'au asiediatu apoi in cantonamente lenga drumulu de feru asteptandu se fia transportate inca in diu'a aceea. In 24 óre trebuiesce se fia transportate fara turburare a circulatiunei private 34,000 fetiori si 800 cai.

— (Inscrierea la gimnasiulu din Bradu.) Cetimu in „T. R.“: La gimnasiulu rom. gr. or. din Bradu comt. Zarandului si scólele normale de acolo se voru incepe prelegerile pro an. scol. 1876/7 in 3 Sept. c. v. ear' inscrierile voru fi in 1 si 2 Sept. ceea ce se aduce la cunoscinti'a publica spre orientare celoru interesati. Bradu 27 Aug. 1876 N. I. Mihaltianu, directoru.

— (Nou'a fóie ungureasca), care va apare in Clusiu pentru interessele partitei conservatóre va portá dupa „M. H.“ numele „Ébredés“ (desteptare). Redactoru va fi d. Ioanu Asboth. Acést'a fóie se vede va face mare concurintia lui „Kelet“. —

— (Cumparare de arme si de munitiuni de resbelu.) „Cur. fin.“ voiesce se scia ca ministeriulu de resbelu din Romani'a ar' fi tractatu cu representantulu unei case americane pentru o furnitura (liferatia) de pusci.

(Societatea Crucei-rosie). Foile romane publica neincetatu listele de ofranda, cari s'au primitu de comitetulu centralu. Din aceste liste vedemu ca atatu subscriptiunile in bani catu si ofrandele de totu feliulu de obiecte necessare raniiloru au avutu pana acì unu resultatu din cele mai frumóse. Intre altii a oferitu si Regi'a monopolului tutunuriloru 100 kilograme tutunu in una miia pachete. —

— (Consiliulu generalu de instructiune) din Romani'a s'a convocatu pe diu'a de 1 Septembre, c. v. spre a se ocupa de programele scóleloru primare si secundare.

— (Scólele in Marea-Britania). — Dupa ultimele date oficiale numerulu scóleloru inspectate ale Angliei si ale tierii de Galles, se redica la 13.243 cu 2,146.990 scolari. Scoti'a numera 2,529 scóle cu 302,262 elevi. In catu privesce Irland'a datele oficiale au datu la 1 Ianuariu 1875 o cifra de 7,257 scóle si 1,006,121 scolari; inse abia a trei'a parte din elevii inscrisi frecuentéza scól'a. Resulta dér' pentru Marea-Britania unu totalu de 23,029 scóle si de 3,455,373 elevi.

Cursurile

la bursa in 12 Septembre 1876 stá asia:

Galbini imperatesci — —	5 fl.	87	cr. v.	a.
Napoleoni — — —	9 „	78	„	„
Augsburg — — —	102 „	15	„	„
Londonu — — —	122 „	66	„	„
Imprumutulu nationalu —	69 „	85	„	„
Obligatiile metalice vechi de 5%	66 „	60	„	„
Obligatiunile rurale ungare	75 „	20	„	„
„ „ temesiane	73 „	75	„	„
„ „ transilvane	74 „	50	„	„
„ „ croato-slav.	86 „	—	„	„
Actiunile bancei — —	863 „	—	„	„
„ creditului — —	146 „	30	„	„

Redactoru respundietoriu si Editoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.